

DIALOG PRIVIND GĂGĂUZIA

*Identificarea soluțiilor comune
pentru probleme comune*

Autoritățile găgăuze lansează procesul de elaborare a politicilor în sfera turismului

În ianuarie 2021 autoritățile găgăuze au aprobat procesul de elaborare a politicilor în sectorul turismului și au continuat procesul de elaborare a politicilor în domeniul educației. În acest context, Inițiativa privind gestionarea crizelor (CMI) în parteneriat cu autoritățile din Găgăuzia au organizat o serie de evenimente în cadrul procesului de dezvoltare a politicilor. Aceste evenimente au fost prezidate de bașcanul UTA Găgăuzia, Irina Vlah, cu participarea reprezentanților autorităților centrale și din autonomie, precum și a experților locali și internaționali.

În cadrul ședințelor, Irina Vlah, a salutat eforturile experților și a subliniat importanța elaborării politicilor atât în sfera turismului cât și în cea a educației pentru progresul economic al Găgăuziei. De asemenea, Bașcanul a reiterat sprijinul instituțional pentru acest proces, autorizând participarea experților din cadrul Comitetului Executiv al Găgăuziei în calitate de membri ai Grupului de Lucru pentru elaborarea politicilor (GLEP).

CMI sprijină autoritățile din Găgăuzia în procesul de elaborare a politicilor prin asigurarea consultanței și expertizei internaționale. Procesul este unul incluziv și participativ. În acest context, au fost create GLEP cu participarea experților independenți din Chișinău și Comrat pentru sprijinirea procesului de elaborare a politicilor în Găgăuzia pentru trei sectoare-cheie: educație, turism și cultură.

ÎN ACEASTĂ EDIȚIE

AUTORITĂȚILE GĂGĂUZE
LANSEAZĂ PROCESUL DE
ELABORARE A POLITICILOR ÎN
SFERA TURISMULUI

CMI SPRIJINĂ AUTORITĂȚILE
GĂGĂUZE ÎN ELABORAREA
POLITICILOR EDUCAȚIONALE

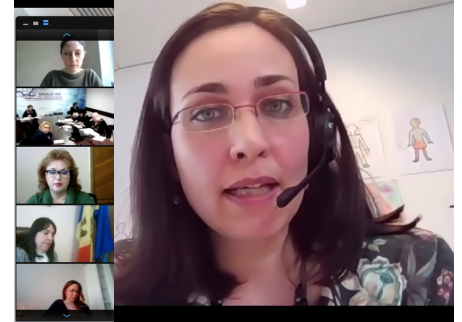
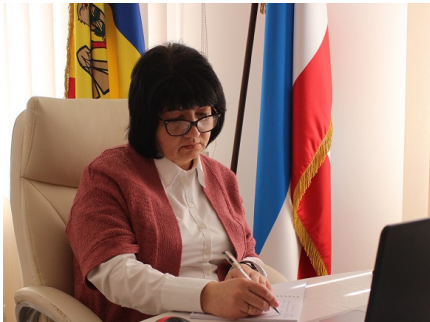
GĂGĂUZIA ELABOREAZĂ
PROGRAMUL DE DEZVOLTARE
A TURISMULUI 2025

GRUPUL DE LUCRU
PARLAMENTAR STABILEȘTE
AGENDA PENTRU 2021

CMI DEVINE FUNDAȚIA CMI
PENTRU PACE MARTTI
AHTISAARI

Noutăți despre Grupul de Lucru privind Elaborarea Politicilor Publice

CMI sprijină autoritățile găgăuze în elaborarea politicilor educaționale

Proiectul „Dialog privind Găgăuzia” continuă să conlucreze cu Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia pentru organizarea unui proces participativ de elaborare a unui program pe termen lung în domeniul educației pentru UTA Găgăuzia. În acest context, CMI a facilitat desfășurarea unui șir de evenimente online.

La 27 ianuarie 2021, a avut loc seminarul online „Educație multilingvă: definiții, modele, beneficii și provocări”. Seminarul, organizat în parteneriat cu Eurac Research din Bolzano, Italia, a avut obiectivul de a consolida cunoștințele privind educația multilingvă a membrilor Grupului de Lucru implicați în elaborarea programului pe termen lung. Mai mult de 50 de participanți au făcut cunoștință cu diverse modele de educație multilingvă și au învățat despre avantajele și provocările implementării acestora.

De asemenea, în februarie 2021, CMI în cooperare cu autoritățile din Găgăuzia au realizat o serie de consultări cu grupurile țintă direct implicate în procesul educațional: elevi și părinți. În prima rundă de consultări a participat circa 200 de elevi din clasele 9 - 12 din cadrul instituțiilor de învățământ din Găgăuzia. Aceștia și-au expus opiniile privind disciplinele studiate, activitățile extra curriculare, necesitățile primare și problemele întâmpinate.

În cadrul aceluiași proces au avut loc consultări cu părinții elevilor din treapta primară, secundară și liceală inclusiv părinții copiilor cu nevoi speciale. De asemenea, a fost consultată opinia reprezentanților instituțiilor de învățământ profesional tehnic și superior din Găgăuzia. Evenimentul online a avut loc la data de 13 aprilie 2021. Participanții au evidențiat principalele provocări precum și au venit cu sugestii valoroase privind sistemul educațional din cadrul autonomiei găgăuze.

Toate propunerile exprimate de către participanți în cadrul procesului de consultări se vor regăsi în Programul pe termen lung în domeniul educației pentru UTA Găgăuzia.

Programul vizează câteva domenii strategice de dezvoltare pe termen lung: asigurarea accesului la educație de o calitate mai bună și îmbunătățirea nivelului educației în conformitate cu necesităților socio-economice, dezvoltarea și promovarea educației multilingve, consolidarea capacităților personalului didactic și altele.

Lucrul asupra documentului de politici va fi realizat în trei etape și se va finaliza în 2021.

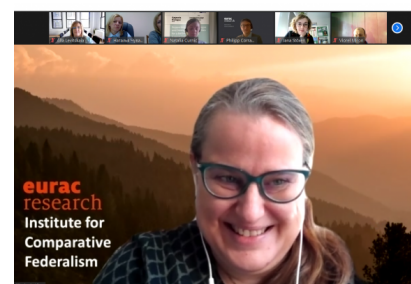
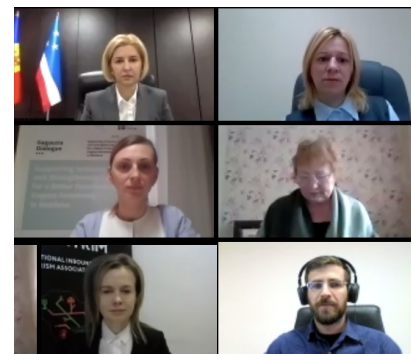
Noutăți despre Grupul de Lucru privind Elaborarea Politicilor Publice

Găgăuzia elaborează Programul de Dezvoltare a Turismului 2025

În ianuarie 2021 autoritățile din Găgăuzia au inițiat procesul de elaborare a documentului de politici „Programul de dezvoltare a turismului în UTA Găgăuzia - 2025”, cu asistență din partea CMI. În acest context, la data de 28 ianuarie 2021, a fost organizat un atelier online în cadrul căruia au fost discutate direcțiile strategice pentru elaborarea politicilor în domeniul turismului pentru Găgăuzia. Peste 40 de participanți au analizat trei direcții strategice și au stabilit obiective și priorități specifice pentru fiecare dintre ele.

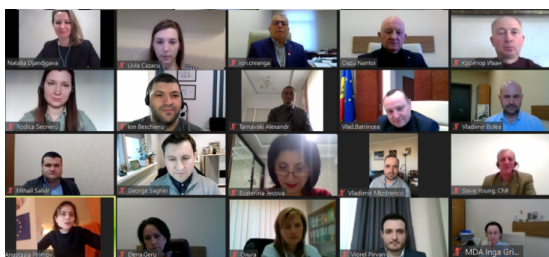
La 25 februarie 2021, reprezentanții autorităților centrale și ale autonomiei au beneficiat de un atelier online de consolidare a capacităților în domeniul managementului turismului la nivel de autonomie, susținut de experți internaționali din cadrul Eurac Research. Participanții au învățat despre managementul eficient și de calitate a destinațiilor turistice, instrumentele de comunicare și despre modele de guvernare prin cooperare verticală – la nivel național, regional și local. Cunoștințele dobândite vor contribui la stabilirea unei viziuni mai largi cu privire la sectorul turismului în Găgăuzia, integrând perspectiva internațională în procesul de elaborare a Programului.

Programul de dezvoltare a turismului are scopul de a stabili o viziune strategică privind sectorul turismului în autonomie, acesta urmând să fie rialiat la prevederile „Programului național de dezvoltare a turismului 2025”.

Noutăți despre Grupul de Lucru Parlamentar privind Găgăuzia

Grupul de Lucru Parlamentar stabilește agenda pentru 2021

În pofida situației dificile cauzată de pandemie, membrii Grupului de lucru Parlamentar privind Găgăuzia (GLP) au continuat procesul de dialog participând într-o serie de ședințe online atât formale cât și informale.

În cadrul ședințelor organizate pe parcursul lunii martie 2021, membrii GLP au discutat subiecte legate de serviciile

desconcentrate, reprezentarea autonomiei în consiliile de administrare ale fondurilor naționale, precum și au stabilit prioritățile pentru agenda de lucru 2021. În cadrul ședințelor facilitate de CMI, membrii GLP au aprobat cinci decizii inclusiv Raportul Anual privind activitatea GLP în 2020.

De asemenea, în cadrul ultimei ședințe, în baza rezultatelor lucrului realizat anterior și prezentat GLP de către Grupul de experți CMI cu privire la mecanismele instituționale de cooperare între centru și autonomie, a fost aprobată o listă de priorități de ajustare a cadrului legislativ asupra cărora se vor concentra membrii Grupului de experți.

GLP reprezintă o platformă de dialog permanent și include reprezentanți ai Parlamentului RM și ai Adunării Populare din Găgăuzia, 35% dintre membri fiind femei. Grupul a fost format în 2015 pentru îmbunătățirea funcționării autonomiei Găgăuze în cadrul constituțional al Republicii Moldova.

Noutăți despre proiectul "Dialog privind Găgăuzia"

CMI devine Fundația CMI pentru Pace Martti Ahtisaari

Începând cu data de 1 mai 2021, "Inițiativa privind gestionarea crizelor" devine Fundația CMI pentru Pace Martti Ahtisaari, salutând intrarea în funcție a noului director general, Janne Taalas, și noua identitate vizuală a organizației. J. Taalas va dirija implementarea noii strategii CMI pentru 2030.

Obiectivul-cheie urmărit este consolidarea capacităților CMI și a mediatorilor pentru pace în procesul de prevenire și soluționare a conflictelor într-un context global volatil. În afară de aceasta, în contextul Strategiei 2030, CMI va depune eforturi în împuternicirea femeilor și va promova utilizarea tehnologiilor digitale în procesele de menținere a păcii.

Necesitatea acestei schimbări este argumentată prin dorința de a asigura un grad mai mare de sustenabilitate a organizației. Scopul urmărit de noua Fundație este promovarea păcii și a capacităților de prevenire și rezolvare a crizelor la nivel global. Noua configurație va consolida funcționalitatea CMI din mai multe puncte de vedere, asigurând o structură decizională și de guvernare mai fiabilă și mai eficientă.

Fundația CMI își va continua eforturile de promovare a păcii la nivel global pentru soluționarea și prevenirea conflictelor prin dialog și mediere, oferind bunele oficii și menținând în vigoare principiile-cheie și valorile precedente.

Fondată de către laureatul Premiului Nobel pentru pace și ex-președintele Finlandei Martti Ahtisaari în 2000, CMI a devenit un lider în procesul de menținere a păcii la nivel internațional. Începând cu 2015, CMI implementează în Moldova proiectul „Dialog privind Găgăuzia”, facilitând procesul de dialog dintre Chișinău și Comrat.

Pentru mai multe informații despre CMI, istoria organizației și detalii despre noul director general accesați www.cmi.fi.

"Cel mai important lucru este de a asculta părțile și îngrijorările acestora și de a le sprijini în identificarea soluțiilor".

Janne Taalas, noul director general al CMI

CMI
MARTTI AHTISAARI
PEACE FOUNDATION

**Gagauzia
Dialogue**

"Sprijinirea dialogului incluziv și consolidarea capacităților pentru o Autonomie găgăuză mai funcțională în Moldova" sau "Dialog privind Găgăuzia" este un proiect de trei ani care reunește reprezentanți ai guvernului, legiuitori, experți și alte părți interesate din Chișinău, Comrat și din întreaga țară în vederea identificării soluțiilor comune la problemele comune legate de Autonomia găgăuză.

Proiectul se desfășoară în perioada 2019-2021, fiind implementat de CMI și finanțat de Suedia.

CMI Moldova,
str. Alexei Mateevici 76, Chișinău, MD
cmi.chisinau@cmi.fi www.cmi.fi www.gagauzialogue.md

Acest buletin informativ a fost elaborat în cadrul proiectului "Sprijinirea dialogului incluziv și consolidarea capacităților pentru o Autonomie găgăuză mai funcțională în Moldova", implementat de CMI și finanțat de Suedia. Opiniile reflectate în buletinul informativ aparțin autorilor și nu reprezintă pozițiile CMI sau ale Suediei.